

A photograph of several students sitting at small wooden tables outdoors, likely on a university campus, taking an exam. They are focused on writing in notebooks. The scene is overlaid with semi-transparent colored shapes: a green circle at the top left, a large blue circle in the center, and a purple circle at the bottom left. The text 'Examenboekje 2025-2026' is centered within the blue circle.

Examenboekje 2025-2026

The logo for 'de spinaker' features a stylized white icon of a person's head and shoulders, composed of geometric shapes, positioned to the left of the text.

de spinaker

Voorwoord

Voor je ligt het examenboekje 2025-2026. In dit examenboekje vind je alle informatie die je nodig hebt om je goed op het examen voor te kunnen bereiden.

Voor de leerlingen in leerjaar vier is dit het tweede jaar dat je meedoet aan het staatsexamen. Dit jaar doe je examen in de vakken biologie, wiskunde en Nederlands en de praktijkvakken. Een spannende tijd voor de boeg dus.

Examentijd is echter ook een leuke tijd. Probeer dus ondanks alle spanningen voor de examens er ook van te genieten, zodat je later terug kunt kijken op een mooie periode. Het is namelijk zomaar zomervakantie 2026 en voor je het weet zit je op een MBO-school.

Dit examenboekje staat vol informatie over waar je voor elk vak aan moet voldoen. Voor wanneer je iets moet inleveren, wanneer de examens zijn en nog veel meer. Als je dat zo op een rijtje zit staan, dan is dat best wel veel. Onze belangrijkste tip is dan ook altijd: begin op tijd. Het wordt sowieso druk en spannend genoeg naar het einde van het schooljaar, dus alles wat je eerder kunt doen is echt meegenomen. Dan heb je het in de weken voor de examens beginnen misschien iets minder druk. Vlak voor de examens starten heb je nog twee weken meivakantie. Bewaar niet alles tot die vakantie, want dan kom je echt tijd tekort. Vooraf je tijd goed indelen en goed benutten is dus een waardevolle tip.

In dit boekje vind je aan het einde een leerschema dat je veel houvast kan bieden.

In dit examen boekje staat voor elk vak precies uitgelegd wat je moet kennen en kunnen. Dit geldt voor zowel het schriftelijk (CSE) als voor het mondeling examen (college-examen). Binnen De Spinaker wordt het staatsexamen afgenomen. Dit betekent dat alle leerlingen een schriftelijk examen doen, gevolgd door een mondeling examen. Dit wijkt af van de examens zoals die worden afgenomen in het reguliere onderwijs. Leerlingen in het regulier VO doen schoolexamens en schriftelijk examen op basis van een PTA (planning van toetsing en afsluiting). Het vmbo-basis diploma dat je in het regulier onderwijs kunt halen is echter exact hetzelfde als het diploma dat je via het staatsexamen kunt halen.

De examens zijn ook niet op onze eigen locatie maar bij onze locatie in Alkmaar. Deze locatie is gevestigd op het volgende adres:

Spinaker Alkmaar
Jan Ligthartstraat 7
1817 MR Alkmaar

Je moet er zelf voor zorgen dat je daar voor elk examen op tijd bent. Onze ervaring is dat dit alle examenkandidaten altijd prima lukt. Als je hulp van ons nodig hebt, laat dat dan op tijd weten. Dan kijken we samen naar een oplossing.

Wij wensen iedereen die deelneemt aan het examen heel veel succes maar ook veel plezier! Mochten er nog vragen zijn na het lezen van dit boekje, dan kan mailen naar de examencoördinator van onze school. Dat is meneer Smit en hij is bereikbaar op p.smit@ronduitonderwijs.nl. Voor meer informatie kun je kijken op onze website onder het kopje leerlingen > eindexamens.

Het Team van VSO De Spinaker Hoorn

Week				
13/14/15 /16	DIGITAAL SCHRIFTELIJKE EXAMENS (CSE)			
18-26	Vorbereiden op de mondelinge examens			
25/26	MONDELINGE EXAMENS*			

*Deze data zijn nu nog niet bekend. Ze worden bekend gemaakt zodra de examencoördinator het binnen heeft gekregen. Alle leerlingen krijgen dan een eigen schema.

Het aanmelden voor het staatsexamen gebeurt altijd voor 1 november en het inleveren van alle dossiers moet voor 1 maart, dit zijn vaste ijkpunten in het jaar. En daarnaast is het verplicht om voor 1 mei ingeschreven te staan voor een vervolgopleiding, ons advies is zo snel mogelijk na de opendagen, zodat de opleidingen met numerus fixus niet al vol zitten.

UITSTROOMPROFIEL

Alle leerlingen die in 4 basis zitten hebben als uitstroomprofiel 'vervolgonderwijs' gekregen. Dit betekent dat deze leerlingen een kwalificatieplicht hebben tot en met hun 23ste levensjaar. Je hebt aan deze eis voldaan door bijvoorbeeld een MBO-2 opleiding af te ronden.

Wanneer het uitstroomprofiel arbeid is, dan kunnen de leerlingen na een Mbo-niveau 1 opleiding gaan werken of met een arbeidscontract van 24 uur per week de school verlaten.

De leerlingen die een basis-diploma behalen kunnen ervoor kiezen een MBO-2 opleiding te starten. MBO-scholen zoeken vaak wel contact op met de laatste mentor voor een warme overdracht en hierin worden de successen gedeeld en wat wel maar ook wat niet werkte op De Spinaker.

VAKINFORMATIE

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kunnen jullie contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 77 55 (tussen 09.00 en 11.00 uur is de wachttijd het kortst) of staatsexamen@duo.nl

MEENEMEN

Schriftelijk examen

Basispakket:

Pennen (liefst meerdere en blauw)

Grijze, rode en blauwe potloden

Liniaal, geodriehoek, koershoekmeter

Passer

Gum

Rekenmachine

Woordenboek Nederlands (ééndelig)

Mondeling examen

Alles wat hierboven staat

Locatie en Data

Locatie Spinaker Alkmaar
Jan Ligthartstraat 7
1817 MR Alkmaar

OV vanuit Hoorn:

Trein NS sprinter richting Amsterdam uitstappen in Alkmaar (NIET bij Alkmaar Noord). Buslijn 166 richting Bergen Plein uitstappen bij de Jan Ligthartstraat.

Buslijn 660 richting Inholland hogeschool uitstappen bij de hogeschool en dan een stukje lopen.

Neem voldoende de tijd voor de reis en een tip neem een trein eerder mocht er iets gebeuren heb je nog speling in tijd, want te laat is te laat en dan kan je geen examen doen en dat zou zonde zijn!

De reis duurt ongeveer 60 minuten vanaf station Hoorn.

OVERZICHT

De centrale examens worden digitaal afgenomen in de periode 1 tot en met 24 april (VSO).

TIPS VOOR HET EXAMEN

Handige sites

www.examenblad.nl

www.duo.nl

www.lerenvoorhetexamen.nl

www.confetticampus.nl en dan onder het kopje leertips.

Verder zijn er ook vele goede filmpjes te vinden op YouTube.

Examenspreekuur van NOS stories (alle vakken) wordt altijd een dag voor het examen uitgezonden maar de oude filmpjes zijn ook nog te bekijken.

Wessel Peeters (maatschappijleer)

English with mister Henriquez (Engels)

Handige boeken

Algemene lesmethode boeken (hierin staat toch echt de basis).

- Samengevat boekjes, let wel op dat er voor VMBO BB boekjes besteld worden.
- Samenvatting examen boekjes.

Beide zijn te bestellen bij de plaatselijke boekwinkel of via bol.com

Leerstrategieën

- Samenvattingen schrijven en deze leren. Belangrijk is hierbij om de hoofdzaken van de bijzaken te onderscheiden. En niet alle vakken lenen zich goed voor een uitgebreide samenvatting.
- Samengevat boekjes doornemen, YouTube filmpjes bekijken en daarna oefenexamens maken en deze zelf nakijken zodat je weet wat een examiner van je verwacht qua antwoord geven in vaktaal (begrippenkennis).
- Via quizlet of WRTS-begrippenkaartjes maken (online), dit kan tot in den treuren geoefend worden. Er wordt ook onthouden welke begrippen nog lastig zijn en deze worden dan vaker herhaald.
- Met flashcards begrippen oefenen aan de hand van het systeem 1 ken ik, 2 weet ik wel maar nog niet genoeg en 3 deze begrippen moet ik nog echt wel een veel leren. Elke keer besteed je weer wat aandacht aan de begrippen, dit is het leren volgens het Leitner systeem. Zoals in het document te lezen is, wordt er bij elk vak vaktaal verwacht. Dus daarom een goede reden om het extra goed te leren. (www.confetticampus.nl)
- Natuurlijk kan je ook een combinatie maken van alles wat hierboven staat. Zoek een manier dat bij je past en waar jij je prettig bij voelt.

Vooraf op tijd beginnen met leren zodat de stof beter blijft hangen. Blijf niet in het globale leren hangen. Naar het examen toe gaan met de kennis dat je het weet is veel prettiger dan naar het examen toe gaan en denken oh wat was het ook alweer...

Heel veel succes bij het leren van het examen. Je kan het, wij hebben vertrouwen in je!!

LEERSHEMA

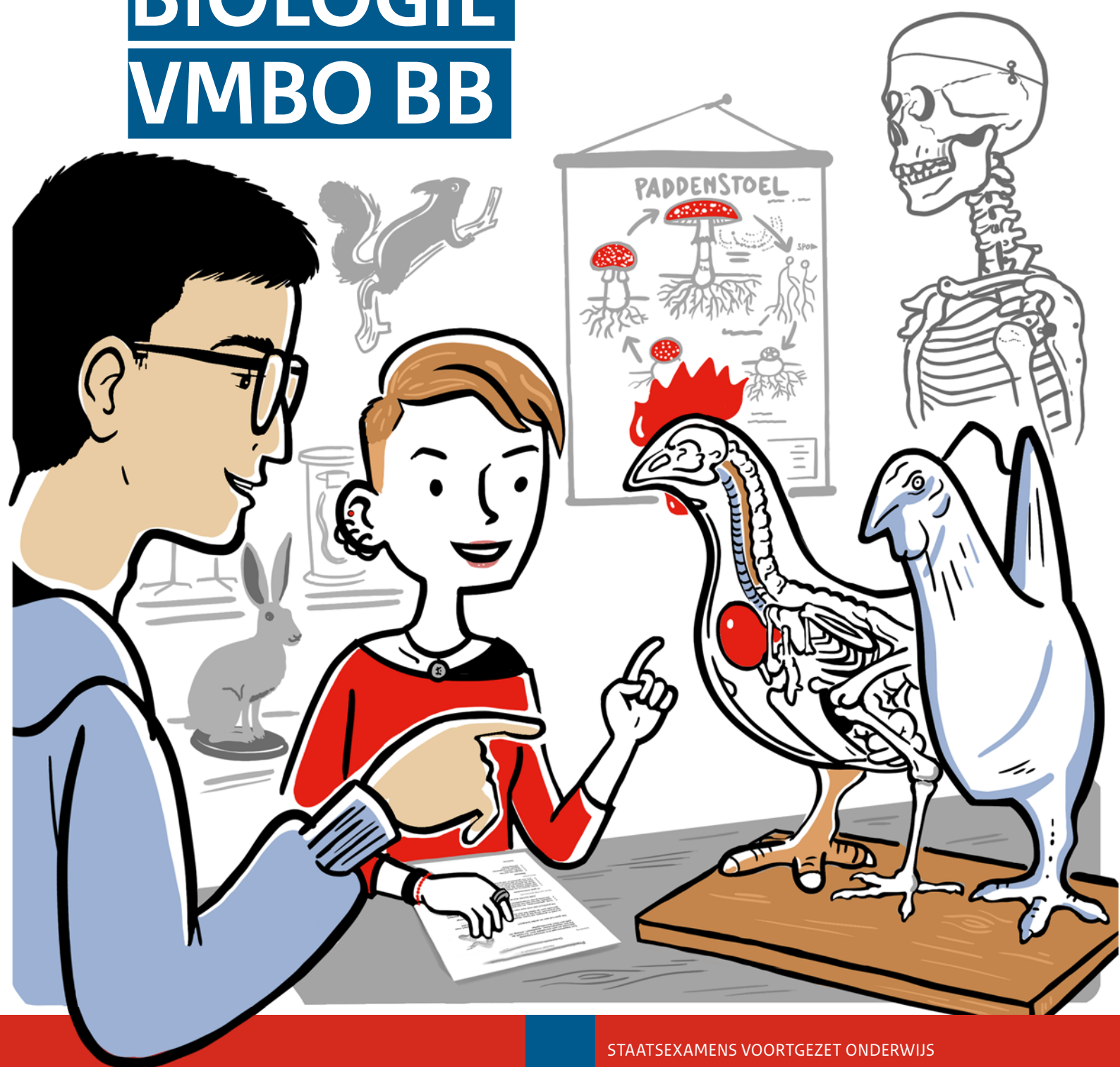
Week	Wat	Wie controleert	Hoe gemaakt/ hoe te leren
8	Oefenexamens maken op school Deze week: Nederlands Wiskunde Biologie	Jijzelf	Nederlands: _____ Wiskunde: _____ Biologie: _____
9	Oefenexamens maken op school Deze week: Aardrijkskunde Geschiedenis NASK I	Jijzelf	Aardrijkskunde: _____ Geschiedenis: _____ NASK 1: _____
10	Oefenexamens maken op school Deze week: Engels Maatschappijleer Economie	Jijzelf	Engels: _____ Maatschappijleer: _____ Economie: _____
11	Beginnen met leren met het vak waarin je minder goed bent.	Jijzelf + docent	Bekijk wat het beste bij jouw past. Zie hierboven voor tips.
12	Herhalen met het vak waarin je minder goed bent (eerste vak). Beginnen met leren van het vak waarin je ook minder goed bent (tweede vak).	Jijzelf + docent	Kijk van beide vakken filmpjes op YouTube en maak aantekeningen bij deze filmpjes, deze laat je controleren door de vakdocent.
13	Herhalen met het tweede vak en beginnen met een derde vak.	Jijzelf + docent	Maak begrippenkaartjes van het derde vak dat je hebt gekozen. Deze kan je leren aan de hand van het stappenplan Bak 1: heeft veel aandacht nodig ken ik nog niet. Bak 2: weet ik al een beetje. Bak 3: deze ken ik al en hebben minder aandacht nodig.
14	Maken oefenexamens van de drie gekozen vakken.	Jijzelf	Is er verbetering in je cijfer? Dan werkt deze leerstrategie bij je. Dan kan je dat toepassen op andere vakken. Werkt het niet? Dan boven weer kijken naar de tips.
15	Herhalen van het derde vak. Beginnen met leren van het vierde vak.	Jijzelf + docent	Ga door met je leerstrategie of pas het zo nodig aan. Bekijk voor beide vakken YouTube filmpjes en maak aantekeningen en laat deze controleren door je vakdocent.
16	Herhalen van het vierde vak en beginnen met het vijfde en eventueel zesde vak.	Jijzelf + docent	Bekijk van het vijfde en zesde vak ook YouTube filmpjes en maak aantekeningen en laat deze controleren door je vakdocent.
17	Alle vakken herhalen. Wat goed gaat besteed daar minder aandacht aan, bekijk vooral wat je nog niet zo goed door hebt.	Jijzelf + je ouders	Je gaat een vak naar keuze presenteren aan je ouders. Het makkelijkst is dat je een vak kiest dat je nog lastig vindt zodat zij je kunnen helpen.
18	Oefenexamens maken!!!!	Jijzelf	Oefen vooral op wat je nog niet zo goed weet dan kan je dat nog doornemen en extra aandacht aangeven.
19	D-Day de examens gaan van start!!!!		

VAKINFORMATIE
STAATSEXAMEN 2026

VERSIE: 1 APRIL 2025

BIOLOGIE VMBO BB

Inhoud

1. Inleidende opmerkingen	3
2. Examenprogramma	4
3. Centraal examen	4
4. College-examen	5
5. Berekening eindcijfer	5

BIJLAGE 1	
BESCHRIJVING EXAMENSTOF	6

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

Je gaat het staatsexamen vo doen. Dit informatieblad is bedoeld om je goed te kunnen voorbereiden op dit examen. Het examen bestaat uit verschillende onderdelen. Bij een aantal vakken moet je van tevoren iets maken en inleveren. Lees deze vakinformatie goed door en zorg dat je alles op tijd hebt geleerd en, zo nodig, gemaakt en ingeleverd.

**Veel succes
met je
examen!**

1. Inleidende opmerkingen

- Het staatsexamen biologie vmbo BB bestaat uit een centraal examen (paragraaf 3) en een mondeling college-examen (paragraaf 4).
- In het document ‘Toegestane hulpmiddelen’ (onder ‘[Vakinformatie voor het staatsexamen](#)’ op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf voor het examen moet meenemen.
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Oefenmateriaal voor de college-examens staat op [Oefenen voor het staatsexamen vo](#). Op Examenblad.nl staat bij [Veelgestelde vragen](#) onder het kopje ‘Voorbereiding’ waar je oefenmateriaal voor de centraal examens kunt vinden.

2. Examenprogramma

In [Bijlage 1](#) staat een beschrijving van de examenstof.

In onderstaande tabel geeft een 'ja' aan in welk examen de vaardigheden en kennis getoetst kunnen worden.

Tabel 1 verdeling van de vaardigheden en kennis over de verschillende examens

exameneenheden biologie BB	centraal examen	mondeling college-examen
basisvaardigheden	nee	ja
leervaardigheden in het vak biologie	ja	ja
cellen staan aan de basis	ja	ja
schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk	nee	ja
planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend	ja	ja
mensen beïnvloeden hun omgeving	nee	ja
houding, beweging en conditie	nee	ja
het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding	ja	ja
bescherming	nee	ja
reageren op prikkels	ja	ja
van generatie op generatie	ja	ja

3. Centraal examen

Het centraal examen biologie vmbo BB is een **digitaal** examen. Het gaat over de aangegeven examenstof (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)).

Opdracht: beantwoorden van vragen

Tijdsduur: 60 minuten

4. College-examen

4.1 MONDELING COLLEGE-EXAMEN

Het mondeling college-examen gaat over de aangegeven examenstof (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)).

Opdracht: beantwoorden van vragen

Tijdsduur: 25 minuten

Bij het mondeling examen worden minimaal 3 exameneenheden gevraagd. De examinerator kiest in ieder geval één onderwerp uit de onderstaande exameneenheden.

1. schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk
2. mensen beïnvloeden hun omgeving
3. houding, beweging en conditie
4. bescherming

Op de site van DUO bij het kopje 'Wat zijn staatsexamens?' staan [informatiefilmpjes](#) waarin getoond wordt hoe een mondeling college-examen kan verlopen.

5. Berekening eindcijfer

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het centraal examen en het cijfer voor het college-examen.

Eindcijfer: (cijfer centraal examen + cijfer college-examen) gedeeld door 2, afgerond op een heel getal.

BIJLAGE 1

BESCHRIJVING EXAMENSTOF

Onderstaande exameneenheden behoren tot de examenstof van het centraal examen:

Leervaardigheden in het vak biologie

Je kunt strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot:

- de ontwikkeling van het eigen leervermogen;
- het vermogen met biologische vaktaal en methodieken te communiceren en onderzoek te doen.

Cellen staan aan de basis

Je kunt:

- kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan noemen, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen;
- beschrijven dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden.

Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend

Je kunt:

- de namen van organismen opzoeken en de delen waaruit ze zijn samengesteld;
- de relaties noemen die ze onderling en met hun omgeving hebben.

Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding

Je kunt:

- vorm, werking en functie van het verteringsstelsel, bloedvatstelsel, ademhalingsstelsel en uitscheidingsstelsel beschrijven;
- hun onderling verband toelichten.

Reageren op prikkels

Je kunt:

- de rol en de werking van het zenuwstelsel, zintuigstelsel en hormoonstelsel toelichten.

Van generatie op generatie

Je kunt:

- voortplanting en groei bij organismen beschrijven evenals de vorm en functie van seksueel gedrag daarbij.

Een uitgebreide beschrijving van de examenstof voor het centraal examen is te vinden in de [syllabus biologie vmbo 2026](#)

Beschrijving van de exameneenheden die wel in het mondeling college-examen aan de orde kunnen komen, maar niet in het centraal examen:

Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk

Je kunt:

1. de rol van schimmels en bacteriën in het milieu noemen en uitleggen.
2. uitleggen over schimmels en bacteriën:
 - dat ze reductant en/of ziekteverwekker kunnen zijn
 - hoe ze verspreid kunnen worden
 - hoe je voorkomt dat ze vermenigvuldigen
 - hoe ze bestreden kunnen worden
 - welke rol ze kunnen spelen bij biotechnologie
3. uitleggen hoe voedselbederf door schimmels en/of bacteriën kan worden tegengegaan door de mens.

Mensen beïnvloeden hun omgeving

Je kunt:

1. uitleggen dat de mens voor voedsel(productie), water, zuurstof, grondstoffen, energie, en recreatie van ecosystemen afhankelijk is.
2. uitleggen dat een grotere voedselproductie in verband staat met een (goede):
 - bodembewerking
 - bemesting
 - gewasbescherming
 - veredeling, waaronder genetische modificatie
3. de belangrijkste oorzaken en effecten noemen van de aantasting van natuur en milieu door:
 - overbevolking
 - bepaalde soorten afval
 - het gebruik van bestrijdingsmiddelen
 - het verkeer
 - energiegebruik
4. uitleggen waarom de mens er belang bij heeft een duurzame relatie tussen mens en milieu te bevorderen.
5. het belang uitleggen van een nationale (landelijke) en mondiale (wereldwijde) aanpak van de bescherming van het milieu, bijvoorbeeld bij de aanpak van de uitstoot van broeikasgassen, bij de aanpak van de plastic soep en dergelijke.

Houding, beweging en conditie

Je kunt:

1. delen die van belang zijn voor stevigheid en beweging:
 - noemen (delen van het skelet, de beenverbindingen, belangrijke spieren)
 - in afbeeldingen aanwijzen
2. de samenstelling en functies van been en kraakbeen noemen
3. het belang van een juiste lichaamshouding uitleggen (bij zitten, tillen)
4. de gevolgen noemen van overbelasting van het bewegingsapparaat:
 - tijdens het werk
 - bij sport (je herkent blessures zoals een ontwrichting, botbreuk)

Bescherming

Je kunt:

1. de functie noemen van de hoornlaag bij de bescherming tegen:
 - infecties
 - uitdroging
 - beschadigingen
2. de functie van pigment uitleggen bij de bescherming tegen ultraviolette straling,
3. het belang noemen van:
 - inenting
 - toediening van antibiotica
4. uitleggen hoe besmetting te voorkomen is, met name bij:
 - aids
 - hepatitis
 - tuberculose
5. de meest voorkomende seksueel overdraagbare aandoeningen:
 - noemen
 - het belang van tijdige behandeling uitleggen
6. uitleggen hoe de overdracht van deze aandoeningen is te voorkomen, met name voor:
 - aids
 - syfilis
 - chlamydia
 - gonorroe
 - candida

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

Toetsen primair onderwijs: doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen. Vergelijkbaarheid van doorstroomtoetsresultaten en kwaliteitsbewaking van doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen.
Cvtetoetsenpo.nl

Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

Centrale examens middelbaar beroeps- onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensnt2.nl

College voor Toetsen en Examen

VAKINFORMATIE
STAATSEXAMEN 2026

VERSIE: 1 APRIL 2025

NEDERLANDSE TAAL

VMBO BB

Inhoud

1. Inleidende opmerkingen	3
2. Examenprogramma	4
3. Centraal examen	4
4. College-examen	5
5. Berekening eindcijfer	6
6 Beschrijving examenstof	7
7 Voorwaarden leeslijst	9

BIJLAGE 1 VOORBLAD	11
BIJLAGE 2 KEUZELIJST LEESBOEKEN	12

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

Je gaat het staatsexamen vo doen. Dit informatieblad is bedoeld om je goed te kunnen voorbereiden op dit examen. Het examen bestaat uit verschillende onderdelen. Bij een aantal vakken moet je van tevoren iets maken en inleveren. Lees deze vakinformatie goed door en zorg dat je alles op tijd hebt geleerd en, zo nodig, gemaakt en ingeleverd.

**Veel succes
met je
examen!**

1. Inleidende opmerkingen

- Het staatsexamen Nederlandse taal vmbo BB heeft twee onderdelen: een centraal examen (paragraaf 3) en een mondeling college-examen (paragraaf 4).
- Een deel van het mondeling examen gaat over literatuur. Je leestlijst moet je vóór 1 april 2026 opsturen ([zie pagina 10](#)).
- Alle examenkandidaten moeten voor het examen van 2026 hun leeslijst (voor een deel) samenstellen uit titels van de keuzelijst (zie Bijlage 2). Daarnaast kunnen zij voor de helft van de werken kiezen voor titels die passen bij de vrije ruimte. De lijst zal jaarlijks worden herzien en dan ook aangevuld worden met nieuwe titels. De invulling van de vrije ruimte moet voldoen aan vastgestelde criteria (zie paragraaf 7).
- Voor kandidaten met dyslexie is een opmerking toegevoegd op pagina 10.
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Oefenmateriaal voor de college-examens staat op [Oefenen voor het staatsexamen vo](#). Op Examenblad.nl staat bij [Veelgestelde vragen](#) onder het kopje ‘Voorbereiding’ waar je oefenmateriaal voor de centraal examens kunt vinden.
- In het document ‘Toegestane hulpmiddelen’ (onder [‘Vakinformatie voor het staatsexamen’](#) op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf voor het examen moet meenemen.

2. Examenprogramma

In [paragraaf 6](#) staat een beschrijving van de examenstof.

In onderstaande tabel geeft een 'ja' aan in welk examen de vaardigheden en kennis getoetst kunnen worden.

Tabel 1 verdeling van de vaardigheden en kennis over de verschillende examens

exameneenheden Nederlandse taal BB	centraal examen	mondeling college-examen
basisvaardigheden	nee	ja
leervaardigheden in het vak Nederlands	ja	ja
luister- en kijkvaardigheid	ja	ja
spreek- en gespreksvaardigheid	nee	ja
leesvaardigheid	ja	ja
schrijfvaardigheid	ja	nee
fictie	nee	ja

3. Centraal examen

Het centraal examen Nederlandse taal vmbo BB is een **digitaal** examen. Het gaat over de exameneenheden in het [Examenprogramma](#) en [paragraaf 6](#).

- je leest teksten en bekijkt videofragmenten waarover je meerkeuzevragen en open vragen moet beantwoorden.
- je leest een situatiebeschrijving en maakt daarbij een schrijfofdracht.
- je hebt in totaal 90 minuten de tijd voor dit examen.

4. College-examen

MONDELING COLLEGE-EXAMEN

In het mondeling college-examen worden basisvaardigheden, mondelinge taalvaardigheid en literatuur getoetst (zie [2 Examenprogramma](#) en [paragraaf 6](#)). Dit examen duurt in totaal 25 minuten.

Het mondeling college-examen bestaat uit twee onderdelen:

- je voert een gesprek naar aanleiding van een casus;
- je voert een gesprek naar aanleiding van de ingestuurde literatuurlijst.

Voor het gesprek over de casus krijg je deeltijfer a, voor het onderdeel literatuur krijg je deeltijfer b. Jouw mondelinge taalvaardigheid wordt getoetst tijdens het gesprek over de casus en de bespreking van de gelezen werken (deeltijfer c).

Vorbereiding casus

Voorafgaand aan het mondeling college-examen krijg je in het voorbereidingslokaal 20 minuten de tijd om een casus (een artikel) te lezen en je voor te bereiden op vragen die hierover gesteld kunnen worden. De teksten komen uit kranten, tijdschriften of van websites. Je kunt tijdens de voorbereiding aantekeningen bij deze casus maken. Deze aantekeningen mogen bij dit onderdeel van het mondeling college-examen worden gebruikt. In het voorbereidingslokaal is het niet toegestaan om vragen te stellen aan de medewerker over de casus.

Gesprek naar aanleiding van de casus

Over de casus wordt een gesprek gevoerd. Hierbij worden vragen gesteld over: de inhoud van de casus, de tekststructuur, de begrippen die tot de tekst behoren en je mening over (de inhoud van) de casus. Er wordt van je verwacht dat je de gestelde vragen begrijpt, daarop reageert en actief deelneemt aan het gesprek. Doel van het gesprek is vaststellen dat je de theorie beheerst en deze kunt toepassen op de tekst. Je kunt onder andere vragen verwachten over: tekstdoelen, tekstsoorten, tekstopbouw, tekstverband, verwijswaarden, signaalwoorden, woordbetekenis en stijlmidelen (zie [paragraaf 6 Beschrijving examenstof](#)).

Bespreking leeslijst

In het gesprek over de gelezen werken kunnen vragen gesteld worden over: genre, thema, plaats, ruimte, tijd, perspectief, onderwerp, opbouw, verhaallijn, personen, inhoud en eigen mening. Indien je kiest voor een gedichtenbundel, kunnen er vragen gesteld worden over de vorm (rijm, enzovoorts) en inhoud (beeldspraak en betekenis). In [paragraaf 7](#) staan de voorwaarden waaraan deze lijst moet voldoen.

Op de site van DUO staan onder het kopje 'Wat zijn staatsexamens?' [informatiefilmpjes](#) waarin getoond wordt hoe een mondeling college-examen verloopt.

Tabel 2 overzicht onderdelen van het mondeling college-examen

opdracht	tijdsduur	deeltijfer	weging
bestuderen van de casus in het voorbereidingslokaal	20 minuten		
gesprek naar aanleiding van de casus	10 minuten	deeltijfer a	weging 0,4
bespreking lijst gelezen werken	15 minuten	deeltijfer b	weging 0,4
mondelinge taalvaardigheid wordt getoetst tijdens het gesprek over de casus en tijdens de bespreking van de gelezen werken		deeltijfer c	weging 0,2

5. Berekening eindcijfer

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het centraal examen en het cijfer voor het college-examen.
Eindcijfer: (cijfer centraal examen + cijfer college-examen) gedeeld door 2, afgerond op een heel getal.

Het cijfer voor het college-examen wordt berekend door elk van de deeltijfers te vermenigvuldigen met de bijbehorende wegingsfactor en de resultaten bij elkaar op te tellen en de uitkomst vervolgens af te ronden op 1 decimaal.

Cijfer college-examen: (0,4 keer deeltijfer a + 0,4 keer deeltijfer b + 0,2 keer deeltijfer c), afgerond op 1 decimaal.

6 Beschrijving examenstof

Vaardigheden die worden getoetst

Bij het **centraal examen** wordt aandacht besteed aan:

- leervaardigheden voor het vak Nederlands
- luister- en kijkvaardigheid
- leesvaardigheid
- schrijfvaardigheid

Bovenstaande vaardigheden maken deel uit van de examenstof waarvan je de uitgebreide beschrijving kunt vinden op Examenblad.nl in de [syllabus Nederlands vmbo 2026](#)

Bij het **mondeling college-examen** wordt aandacht besteed aan:

- basisvaardigheden, luister-, lees- en kijkvaardigheid
- leervaardigheden voor het vak Nederlands
- mondelinge taalvaardigheid (spreek- en gespreksvaardigheid)
- kennis van de gelezen werken
- verslag uitbrengen van en reageren op bestudeerde en bekeken werken

Basisvaardigheden

Je kunt basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.

Leervaardigheden in het vak Nederlands

(wordt zowel op het centraal examen als op het mondeling college-examen getoetst)

Een uitgebreide beschrijving vind je op Examenblad.nl in de [syllabus Nederlands vmbo 2026](#)

Spreek- en gespreksvaardigheid

Je kunt:

1. strategieën hanteren ten behoeve van de spreek- of gesprekssituatie:
 - het voorbereiden van de casus
 - informatie verwerven
 - de informatie bij de casus en leeslijst verwerken
 - de informatie over de casus en leeslijst verstrekken
 - reflecteren op de eigen deelname

2. compenserende strategieën kiezen en hanteren wanneer je eigen taalkennis tekortschiet:
 - omschrijvingen gebruiken
 - parafraseren gebruiken
 - non-verbale middelen benutten
3. het spreek- en/of luisterdoel in de situatie tot uitdrukking brengen:
 - informatie geven
 - informatie vragen
 - overtuigen
 - een mening geven
 - tot handelen aanzetten
4. het spreek- en/of luisterdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten publiek:
 - woordkeus
 - intonatie
 - tempo
 - articulatie
 - houding
 - publiek
 - directe omgeving
 - instanties
 - gesprekspartners met een hogere status
5. het spreekdoel van anderen herkennen en de reacties van anderen inschatten.
6. het verschijnsel van in Nederland voorkomende taalvarianten herkennen en er in spreek- en gesprekssituaties op inspelen:
 - dialecten
 - groepstalen
 - talen van allochtone en andere minderheden
 - Nederlands als standaardtaal
7. het betreft de eindtermen van spreek- en gesprekssituaties toepassen:
 - wanneer er sprake is van een monoloog met vragen en/of discussie erna voor een bekend publiek:
 - een persoonlijke belevenis navertellen
 - een situatie beschrijven
 - een uitleg geven
 - een mening geven
 - een boek of film bespreken
 - verslag uitbrengen
 - wanneer er sprake is van een dialoog:
 - informatie vragen aan instanties, ook telefonisch
 - een vraaggesprek houden met een bekende of onbekende

Fictie

Je kunt:

- verschillende soorten fictiewerken herkennen
- het denken en handelen van de personages in het fictiewerk beschrijven
- de in het fictiewerk beschreven situatie onder woorden brengen
- de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten
- een persoonlijke reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk
- kenmerken van fictie in een fictiewerk herkennen met betrekking tot tijd, ruimte, opbouw en thema
- relevante achtergrondinformatie verzamelen en selecteren
- compenserende strategieën gebruiken wanneer je eigen taalkennis tekortschiet:
 - informatie afleiden uit de context
 - vragen naar betekenis
- een literatuurlijst samenstellen, waarin je verslag uitbrengt van en reageert op gelezen/bekeken fictiewerken

7 Voorwaarden leeslijst

De totale leeslijst voor vmbo BB bestaat uit 4 titels.

De leeslijst bestaat uit twee delen:

Deel 1: de keuzelijst.

Het doel van de keuzelijst is dat je niet hoeft te twijfelen over het niveau van de boeken. De boeken op de lijst zijn van voldoende niveau. Je bent verplicht om minimaal twee boeken van de keuzelijst te kiezen voor je persoonlijke leeslijst voor het college-examen.

Deel 2: de vrije ruimte

Het doel van de vrije ruimte is dat je ook andere werken kunt kiezen die bij je passen.

Deel 1: keuzelijst

Voor dit deel kies je minimaal twee boeken uit de [keuzelijst](#).

Deel 2: de vrije ruimte

Voor dit deel kun je twee werken kiezen uit onderstaand rijtje:

- maximaal twee boeken (deze mogen van de keuzelijst komen, maar dat is niet verplicht)
- maximaal één gedichtenbundel; voor je leeslijst selecteer je vijf gedichten uit deze gedichtenbundel
- maximaal één (auto)biografie
- maximaal twee waargebeurde verhalen
- maximaal één dagboek
- maximaal één verfilming of een toneelstuk van een oorspronkelijk Nederlands (jeugd)boek. Je mag ook het boek van deze verfilming opnemen in de vrije ruimte, je gaat de werken dan vergelijken
- maximaal twee vertaalde boeken. Deze boeken mogen ook fictieboeken zijn zoals de boeken van J.J.R. Tolkien of Harry Potter
- Let op: Graphic novels zijn NIET toegestaan

Let op: je mag maximaal één keer twee titels van eenzelfde auteur op de leeslijst hebben staan.

Tabel 3 voorbeeld van een leeslijst met twee boeken, aangevuld met twee werken uit de vrije ruimte.

voorbeeld leeslijst

boek uit de verplichte lijst

boek uit de verplichte lijst

één verfilming

één vertaald boek

Een titel kiezen

Om je op weg te helpen met het kiezen van werken die binnen de vrije ruimte zijn toegestaan, geven we hieronder een aantal tips. Je bent niet verplicht om andere boeken op je literatuurlijst te zetten dan titels van de keuzelijst. Een lijst met vier titels van de keuzelijst is akkoord.

Tips

Jonge Lijsters

Elk jaar verschijnt er een nieuwe set van vijf Jonge Lijsters. De titels die vallen onder de Jonge Lijsters vanaf 2020 zijn goedgekeurd binnen de keuzelijst van 2026. Deze titels staan niet expliciet vermeld op de keuzelijst.

Waargebeurde verhalen

De serie Slash bestaat uit boeken die gebaseerd zijn op waargebeurde verhalen. Deze zijn te leen bij de lokale bibliotheek.

Jonge Jury

Ieder jaar maakt de Jonge Jury een groslijst van nieuwe boeken die uitkomen en uit zijn gekomen. Elf hiervan worden geselecteerd als leestip. De groslijst kun je via je browser opzoeken met de zoekterm 'groslijst Jonge Jury'.

Leesadviezen.nl

Deze website kan je helpen een geschikt boek te vinden passend bij je interesses.

Pratenoverfictiefragmenten.nl

Deze website biedt fragmenten van boeken aan met opdrachten. Je kunt de fragmenten downloaden en gebruiken om te beoordelen of dit een boek is dat je zou willen lezen.

Gedichtenbundel

In de lesboeken die gebruikt worden op scholen worden ook vaak gedichten besproken. Je kunt de gedichtenbundels die hierin genoemd worden ter inspiratie voor de vrije ruimte gebruiken.

Dyslexie

Het raadplegen van luisterboeken als hulpmiddel is toegestaan. Deze luisterboeken kun je raadplegen via de app van de Bibliotheek. Daarnaast staan er op Spotify en YouTube enkele luisterboeken. De betaalde app Storytel biedt ook toegang tot luisterboeken. Als jijzelf of jouw school een account heeft bij PassendLezen.nl, kun je daar ook gebruik maken van luisterboeken. Zij bieden ook ‘combi-/karaokelezen’ aan, waarbij je met het geluidsfragment kunt meelezen.

Kandidaten met een dyslexieverklaring kunnen binnen de *vrije ruimte* kiezen voor publicaties van de uitgeverij Eenvoudig Communiceren.

Meenemen en ook opsturen

Je neemt een exemplaar van je leeslijst op papier mee naar het mondeling college-examen.

De leeslijst moet je ook opsturen.

Op de lijst vermeld je per gelezen werk:

- de schrijver
- de titel
- het jaar van eerste publicatie
- het aantal bladzijden

Als je een gedichtenbundel hebt gekozen in de vrije ruimte, neem je van de vijf gekozen gedichten de teksten uitgeprint mee naar het mondeling college-examen.

Opsturen

Je stuurt op papier in tweevoud vóór 1 april 2026:

- het voorblad
- de leeslijst
- de teksten van de vijf geselecteerde gedichten geprint op papier, indien gekozen.

naar:

DUO staatsexamens vo
Postbus 30158
9700 LK Groningen

Gebruik het [voorblad](#) voor het noteren van jouw gegevens.

Neem contact op met Examendiensten van [DUO](#) als je na drie weken nog geen ontvangstbevestiging hebt ontvangen. Als je geen lijst van gelezen werken hebt opgestuurd, ontvang je geen oproep voor het mondeling examen van dit vak.

Bovenstaande regeling geldt alleen voor reguliere staatsexamenkandidaten. Kandidaten uit het vso sturen de lijst niet op, maar hebben die wel op school klaarliggen, uiterlijk op 1 april.

- Je mag, nadat je de lijst al hebt opgestuurd, één titel vervangen door een andere titel. Voorwaarde is wel, dat je de gewijzigde lijst op de dag van het examen uiterlijk om 9.30 uur in tweevoud inlevert bij het secretariaat. Wie geen gewijzigde lijst inlevert, wordt geëxamineerd aan de hand van de lijst die hij vóór 1 april heeft ingestuurd.

BIJLAGE 1 VOORBLAD

Leeslijst
Nederlandse taal
staatsexamen vmbo BB
(inzenden vóór 1 april 2026)

PERSOONSGEGEVENS

VOORNAAM EN ACHTERNAAM:

EXAMEN DIENST (ED)-NUMMER:

BIJLAGE 2

KEUZELIJST LEESBOEKEN

Uit onderstaande keuzelijst kies je twee boeken.

Tabel 4 overzicht van auteurs en titels

achternaam	tussen-voegsel	voornaam	titel	jaar van publicatie	voor het laatst mogelijk in examenjaar
Abbema	van	Hinke	Door jou ben ik mij	2019	
Abbema	van	Hinke	Ik geloof in jou	2021	
Ahmed		Samira	Ingesloten	2019	
Arden		Katherine	De beer en de nachtegaal 1-2-3	2017	2026
Arents		Emmelie	De Meesterdief	2021	
Atangana Bekono		Simone	Confrontaties	2020	
Bakhuis		Daniëlle	De executie	2019	
Bakhuis		Daniëlle	Zes seconden: De laatste afrekening	2020	
Bakhuis		Daniëlle	Clownsnacht	2019	
Bakhuis		Daniëlle	De laatste uren van Josephine Donkers	2021	
Barth		Erna	Lef	2019	
Beirs	van	Pat	Jonkvrouw	2017	2026
Beukenkamp		Greet	Vlucht van de zeemeeuw	2021	
Boonstoppel		Astrid	Dit is hoe het ging	2019	
Boudou		Khalid	Pizza maffia slaat door	2019	
Bout-Monteau		Anja	Hoe zuur is suiker	2018	2026
Broeck	van den	Laure	Dansen in diep water	2018	2026
Brokers		Wendy	De laatste halte	2018	2026
Brooks		Kevin	Hondenjongen	2019	
Burgers		Eva	Complot	2018	2026
Burgers		Eva	Nachtvlucht	2022	
Burgers		Eva	Wanhoop	2019	
Burgers		Eva	Undercover	2020	
Cauteren	van	Hilde	Het sleutelbeengebbaar	2020	
Cazemier		Caja	Roes	2019	
Cazemier		Caja	Blauwe dagen	2020	
Cazemier		Caja	Vuurspuwen	2021	
Ceyssens		Bes	De laatste dans	2019	
Chabot		Splinter	Confettiregen	2020	
Charlotte		Beau	Als ik er niet meer ben	2020	
Collins		Suzanne	De ballade van slangen en zangvogels	2020	

achternaam	tussen-voegsel	voornaam	titel	jaar van publicatie	voor het laatst mogelijk in examenjaar
Crossan		Sarah	Toffee	2019	
Darbon		Mel	Rosie hartje Jack	2020	
Deen		Mathijs	Het Lichtschip	2023	
Descamps		Luc	Gewoon verliefd	2019	
Dowswell		Paul	Wolfskinderen	2018	2026
Dunlap		Shannon	Izzy + Tristan	2019	
Durie		Tom	Sam	2020	
Eckoo			Het krachtige kleitablet	2022	
Eikenaar		Joke	Het zoete water	2021	
Eynde	van den	Bjorn	De slaventocht	2019	
Fisscher		Tiny	Romeo en Julia	2018	2026
Funke		Cornelia	Pan's labyrint	2019	
Galiano		Enrico	De bijzondere woorden van Gioia	2019	
Galiano		Enrico	Sterker dan elk afscheid	2020	
Geldof		Wilma	Het meisje met de vlechtjes	2018	2026
Geldof		Wilma	Elke dag een druppel gif	2017	2026
Geleyn		Frank	Game over	2019	
Gielen		Mirjam	Grondvuur	2019	
Glaser		Martine	Mij pak je niet	2019	
Glaser		Martine	Hoe Bert rapper werd	2022	
Goslinga		Marika	Kilometers zonlicht	2022	
Gratz		Alan	Erecode	2018	2026
Gratz		Alan	Vluchteling	2017	2026
Hanegreefs		Luc	Volle Maen	2018	2026
Hanegreefs		Luc	Vreemdeling	2021	
Hanegreefs		Luc	Alleen meisjes kunnen vliegen	2022	
Hartman		Mel	Hotel op de rots	2021	
Heide	de	Monique	Verdwenen woorden	2019	
Herik	van den	Joann	Joann's weg naar zelfliefde	2022	
Hermans		Iris	Festival	2019	
Hildebrand		Mirjam	Gruwelijk spel	2019	
Hooijmeijer		Olof	Rechercheur Verschoor en de misdaad	2018	2026
Jansen		Sophie	Volg me	2019	
Jansen		Sophie	Weg van jou	2020	
Jensen		Stine	De verleiding	2019	
Jonge	de	Tanja	Syntopia	2019	
Jonge	de	Tanja	De moord op Queen-T	2019	
Jonge	de	Tanja	Body Hack	2021	
Kamphuis		Martine	Dit mag niemand weten	2020	

achternaam	tussen-voegsel	voornaam	titel	jaar van publicatie	voor het laatst mogelijk in examenjaar
Kamphuis		Martine	Vlinder	2022	
Khorram		Adib	Darius de Grote is niet oké	2019	
Kock	de	Kaat	Niets om het lijf	2018	2026
Kock	de	Kaat	Wie denk je welk dat je bent?	2019	
Kollaard		Sander	Uit het leven van een hond	2019	
Kolosowa		Wlada	Het Leningrad-dieet	2019	
Kort	de	Koen	Mijn held, de moordenaar	2019	
Koster		Susanne	Oneindigheidstrilogie	2017	2026
Lebbink		Gracia	Niemand vraagt hoe het met mij gaat	2022	
Letterie		Martine	We blijven bij elkaar	2020	
Levenga		Meke	Identiteit	2022	
Lindelauf		Benny	Hele verhalen voor eenhalve soldaat	2020	
Lippincott		Rachel	Vijf stappen van jou	2019	
Maaskant		Saskia	Meerminnen verdrinken niet	2020	
Mafi		Tahereh	Een bijna eindeloze afstand	2018	2026
Maine	du	Margriet	Verboden kleuren	2022	
Mazee		Lysander	Wolventijd	2022	
McManus		Karen	Twee kunnen een geheim bewaren	2019	
Meer	van der	Vonne	Letselschade	2022	
Meijer		Marissa	Iko 1 -2	2017	2026
Meijer		Cis	Knock-out	2018	2026
Meijer		Cis	Dark mind	2019	
Meijer		Cis	Blackmail	2021	
Meijer		Cis	Game on	2022	
Mellink		Jennefer	Vermoorde onschuld	2018	2026
Mellink		Jennefer	Opgepast!	2020	
Mellink		Jennefer	Niets te verliezen	2022	
Mierswa		Anne	Instagirl	2019	
Mijnders		Hans	Klem	2018	2026
Mijnders		Hans	Jij bent mijn vader niet	2018	2026
Mijnders		Hans	Crash	2022	
Moeyaert		Bart	Tegenwoordig heet iedereen sorry	2018	2026
Molemaker		Rom	Apollo's ondergang	2019	
Moon		Sarah	Merel	2018	2026
Morshuis		Marloes	Quotum - Project Z	2020	
Morshuis		Marloes	De schaduwen van Radovar	2018	2026
Morshuis		Marloes	Quotum II: Semper Sol	2022	
Moskowitz		Hannah	Gena & Finn	2018	2026
Mous		Mirjam	Het Eos-project	2017	2026

achternaam	tussen-voegsel	voornaam	titel	jaar van publicatie	voor het laatst mogelijk in examenjaar
Mous		Mirjam	H@ck - Deel 1 en 2	2019	
Mous		Mirjam	Girl 6	2021	
Muus		Dries	De afwijking	2021	
Nelen		Marleen	Alles wat licht is	2019	
Nielsen		Susin	Het ongemakkelijke dagboek (-)	2018	2026
Nielsen		Susin	Adres onbekend	2019	
Niemeijer		Martijn	Otis	2017	2026
Nieuwenhof	van den	Juultje	After dark	2019	
Nieuwenhof	van den	Juultje	CTRL-A	2021	
Nieuwenhof	van den	Juultje	Get out	2022	
Nijkamp		Marieke	Zelfs als we zwijgen	2020	
Niven		Jennifer	Ademloos	2021	
Olde Heuvelt		Thoma	November	2022	
Orie		Rima	De zwendelprins	2019	
Orie		Rima	In het vervloekte hart	2022	
Otten		Marloes	Blijf nog even	2018	2026
Pauw		Marion	Stief	2019	
Peeters		Beatrijs	Puin	2020	
Pelgrim		Mijke	Dex, over school en andere ellende	2017	2026
Pelgrim		Mijke	Dex, over vrienden en andere bagage	2018	2026
Pelgrim		Mijke	Dwarsloper	2021	
Pelgrim		Mijke	Over straatfiguren en wegpiraten	2022	
Pool		Joyce	Het kompas	2018	2026
Pool		Joyce	Stamppot met kogels	2022	
Postema		Maria	Het oog van de dageraad	2019	
Postema		Maria	Frankenstein	2019	
Poznanski		Ursula	Erebos ontwaakt	2020	
Praag	van	Anna	Hoe groot is de liefde	2018	2026
Praag	van	Anna	Noorderlicht	2021	
Praag	van	Anna	Het heksenhotel	2021	
Praag	van	Anna	Jona	2023	
Quick		Matthew	De derde persoon	2019	
Raatgever		Stefan	De jongen die van de klif sprong en zacht terechtkwam	2022	
Remmerts de Vries		Daan	Geest	2017	2026
Reynolds		Jason	67 seconden	2018	2026
Reynolds		Jason	Echte Amerikaanse jongens	2019	
Reynolds		Jason	Toen ik de sterkste was	2020	
Rienstma		Emke	Het spel	2020	

achternaam	tussen-voegsel	voornaam	titel	jaar van publicatie	voor het laatst mogelijk in examenjaar
Rijckeghem	van	Jean Claude	IJzerkop	2019	
Romeijn		Afke	Concept M	2018	2026
Rood		Lydia	Niemand's meisje	2017	2026
Rood		Lydia	Blauwtje	2019	
Ruggenberg		Rob	Offerkind	2020	
Ruggenberg		Rob	Piratenzoon	2017	2026
Russo		Meredith	Birthday	2019	
Sassen		Erna	Er is geen vorm waarin ik pas	2017	2026
Sassen		Erna	Dit is geen dagboek	2009	
Sassen		Erna	Zonder titel	2021	
Sassen		Erna	Neem nooit een beste vriend	2023	
Schilperoord		Inge	Het licht in de stad	2022	
Sepetys		Ruta	Stilte heeft een eigen stem	2020	
Sharon		Pamela	De geur van groen	2019	
Sharpe		Tess	Mijn vele gezichten	2021	
Silvera		Adam	Op het einde gaan ze allebei dood	2018	2026
Slee		Carry	#Laatste vlog	2017	2026
Slee		Carry	Fake	2021	
Slegers		Marlies	Back pack	2019	
Slegers		Marlies	#sweetsixteen	2018	2026
Slegers		Marlies	Grenzeloos	2020	
Soes		Jelmer	Lichaam van licht	2017	2026
Spalburg		Jeffrey	Ik ben jullie meester	2022	
Sprikkelman		Esther	Bijenvader	2017	2026
Spruit		Hilde	Verschuivingen	2020	
Steeg	van de	Hanny	Uitdaging voor Paola	2018	2026
Sterck	de	Marita	Duivelskruid	2018	2026
Sterck	de	Marita	Mirakel	2021	
Stewart		Erin	Het vuur in mij	2019	
Stoffels		Maren	Ik moet dit doen	2020	
Stoffels		Maren	Lock down	2021	
Stoffels		Maren	Escape room	2018	2026
Stoffels		Maren	Escape game	2021	
Stoffels		Maren	Escape room 2.0	2022	
Stoffels		Maren	Lasergame	2022	
Stoffels		Maren	Mystery guest	2024	
Stone		Nic	Zij en ik	2018	2026
Stone		Nic	Wat zou Martin doen?	2019	
Stroobant		Wendy	Koordnansen	2019	

achternaam	tussen-voegsel	voornaam	titel	jaar van publicatie	voor het laatst mogelijk in examenjaar
Swagerman		Nadine	Een waarheid	2018	2026
Swagerman		Nadine	Aan de andere kant van geluk	2022	
Sy		Astrid	Noem geen namen	2021	
Tardio		Natasza	Moordgeheim	2019	
Tardio		Natasza	TBS	2020	
Tegenbosch		Buddy	Mijn nacht met Vedder	2021	
Tegenbosch		Buddy	Match	2019	
Tegenbosch		Buddy	Jimi Fender Johnson	2023	
Thijssen		Chinouk	Gegijzeld	2021	
Thijssen		Chinouk	Dance or die (trilogie)	2018	2026
Thijssen		Chinouk	Je hebt één nieuwe volger	2020	
Thomas		Angie	Niet te stoppen	2019	
Thomas		Angie	De roos uit het beton	2021	
Tongeren	van	Carlie	Heerestraat & Rozenlaan	2018	2026
Tongeren	van	Carlie	Het meisjesmanifest	2019	
Tongeren	van	Carlie	Het is hier helemaal (niet) perfect	2021	
Velde	van de	Jacodien	Wat je zegt, zie je zelf	2020	
Velde	van de	Jacodien	De stilte zegt genoeg	2021	
Visser		Derk	Drama Queen	2019	
Vlieger	de	Evelien	Wish you were here	2018	2026
Volk		Adriaan	Later als ik vliegen kan	2022	
Vos	de	Danny	Schroot	2017	2026
Vos	de	Danny	De onbekende	2020	
Vries	de	Joany	Verschijsning	2018	2026
Wallis de Vries		Mel	Pijn	2017	2026
Wallis de Vries		Mel	Zwijg	2019	
Wallis de Vries		Mel	Vervloekt	2019	
Wallis de Vries		Mel	Toxic	2023	
Wallis de Vries		Mel	Gebroken	2024	
Walraven		Esther	Voor Yasmin	2021	
Watson		Renée	Stukjes van mezelf	2019	
Weikamp		Paulien	Vliegen	2022	
Wiel	van der	Rein	Amir	2019	
Winkel	van	Joke	Dit blijft mijn geheim	2018	2026
Woltz		Anna	De tunnel	2021	
Woltz		Anna	De spin en de sleutel	2023	
Woodrow		Margje	Snitch	2018	2026
Woodrow		Margje	Buitenspel	2019	
Woodrow		Margje	Shame on you	2022	

achternaam	tussen-voegsel	voornaam	titel	jaar van publicatie	voor het laatst mogelijk in examenjaar
Woodrow		Margje	Smash	2021	
Wortel		Jante	Weerlicht	2022	
Zegers		Emma	Het museum van gevonden voorwerpen	2021	

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

Toetsen primair onderwijs: doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen. Vergelijkbaarheid van doorstroomtoetsresultaten en kwaliteitsbewaking van doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen.
Cvtetoetsenpo.nl

Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

Centrale examens middelbaar beroeps- onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

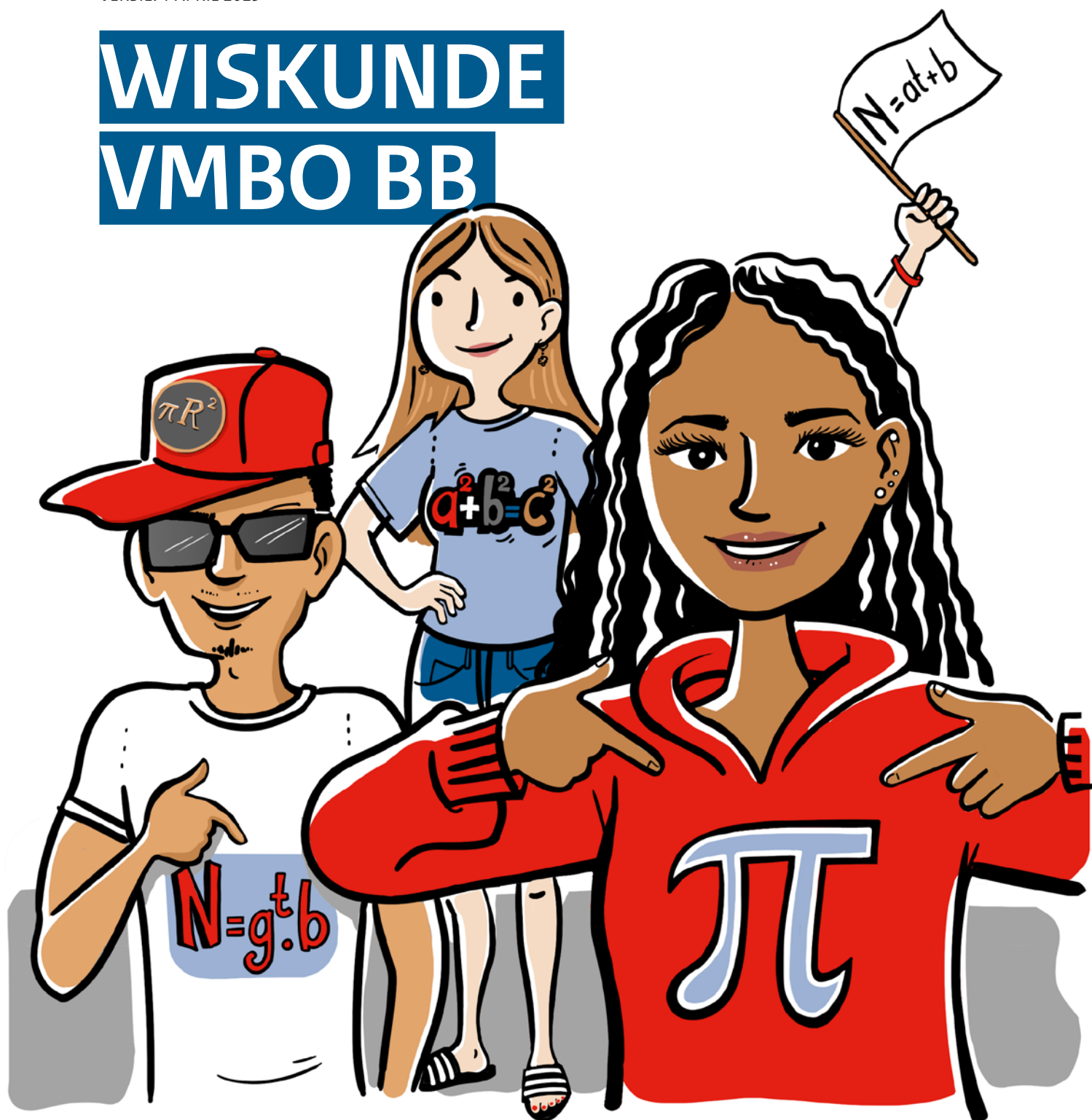
Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensnt2.nl

VAKINFORMATIE
STAATSEXAMEN 2026

VERSIE: 1 APRIL 2025

WISKUNDE VMBO BB

Inhoud

1. Inleidende opmerkingen	3
2. Examenprogramma	4
3. Centraal examen	4
4. College-examen	5
5. Berekening eindcijfer	5

BIJLAGE 1	
BESCHRIJVING EXAMENSTOF	6

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

Je gaat het staatsexamen vo doen. Dit informatieblad is bedoeld om je goed te kunnen voorbereiden op dit examen. Het examen bestaat uit verschillende onderdelen. Bij een aantal vakken moet je van tevoren iets maken en inleveren. Lees deze vakinformatie goed door en zorg dat je alles op tijd hebt geleerd en, zo nodig, gemaakt en ingeleverd.

**Veel succes
met je
examen!**

1. Inleidende opmerkingen

- Het staatsexamen wiskunde vmbo BB bestaat uit een centraal examen (paragraaf 3) en een mondeling college-examen (paragraaf 4).
- In het document ‘Toegestane hulpmiddelen’ (onder ‘[Vakinformatie voor het staatsexamen](#)’ op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf voor het examen moet meenemen.
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Oefenmateriaal voor de college-examens staat op [Oefenen voor het staatsexamen vo](#). Op Examenblad.nl staat bij [Veelgestelde vragen](#) onder het kopje ‘Voorbereiding’ waar je oefenmateriaal voor de centraal examens kunt vinden.

2. Examenprogramma

In [Bijlage 1](#) staat een beschrijving van de examenstof.

In onderstaande tabel geeft een 'ja' aan in welk examen de vaardigheden en kennis getoetst kunnen worden.

Tabel 1 verdeling van de vaardigheden en kennis over de verschillende examens

exameneenheden wiskunde BB	centraal examen	mondeling college-examen
basisvaardigheden	nee	ja
leervaardigheden in het vak wiskunde	ja	ja
algebraïsche verbanden	ja	ja
rekenen, meten en schatten	ja	ja
meetkunde	ja	ja
informatieverwerking, statistiek	nee	ja
geïntegreerde wiskundige activiteiten	nee	ja

3. Centraal examen

Het centraal examen wiskunde vmbo BB is een **digitaal** examen en gaat over de aangegeven examenstof (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)).

Opdracht: beantwoorden van vragen

Tijdsduur: 90 minuten

4. College-examen

4.1 MONDELING COLLEGE-EXAMEN

Het mondeling college-examen gaat over de aangegeven examenstof (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)).

Bij het mondeling college-examen worden ten minste drie exameneenheden, ter keuze van de examinerator, uit de examenstof geëxamineerd.

Opdracht: beantwoorden van vragen

Tijdsduur: 25 minuten

Tijdens het mondeling college-examen kan gebruik gemaakt worden van wiskundige modellen zoals ruimtelijke figuren en/of vlakke figuren.

Op de site van DUO bij het kopje 'Wat zijn staatsexamens?' staan [informatiefilmpjes](#) waarin getoond wordt hoe een mondeling college-examen kan verlopen.

5. Berekening eindcijfer

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het centraal examen en het cijfer voor het college-examen.

Eindcijfer: $(\text{cijfer centraal examen} + \text{cijfer college-examen})$ gedeeld door 2, afgerond op een heel getal.

BIJLAGE 1

BESCHRIJVING EXAMENSTOF

De onderstaande exameneenheden behoren tot de examenstof van het centraal examen:

Leervaardigheden in het vak wiskunde

Je kunt structuren en verbanden opsporen in voor jouw herkenbare situaties en verbanden leggen met wiskundige begrippen, en daarbij:

- wiskundige technieken kiezen en gebruiken om problemen op te lossen, waaronder basisalgoritmen en standaardmethodes;
- communiceren door middel van adequaat (wiskundig) taalgebruik;
- adequate onderzoeks- en redeneerstrategieën toepassen.

Algebraïsche verbanden

Je kunt problemen oplossen waarin verbanden tussen variabelen een rol spelen, en daarbij:

- tabellen, grafieken en woordformules hanteren, in het bijzonder bij lineaire verbanden;
- geschikte wiskundige modellen gebruiken.

Rekenen, meten en schatten

Je kunt efficiënt rekenen en cijfermatige gegevens kritisch beoordelen, en daarbij:

- schatten en rekenen met gangbare maten en grootheden;
- op een verstandige manier de rekenmachine gebruiken.

Meetkunde

Je kunt voorstellingen maken, onderzoeken en interpreteren van objecten en hun plaats in de ruimte, en daarbij:

- redeneren over meetkundige figuren en deze tekenen;
- afmetingen meten, schatten en berekenen;
- meetkundige begrippen, instrumenten en apparaten hanteren.

Een uitgebreide beschrijving van de examenstof voor het centraal examen is te vinden in de [syllabus wiskunde vmbo 2026](#) op Examenblad.nl.

Op de pagina hierna staat de beschrijving van de exameneenheden:

- Informatieverwerking, statistiek
- Geïntegreerde wiskundige activiteiten

Beschrijving van de exameneenheden die wel in het mondeling college-examen aan de orde kunnen komen, maar niet in het centraal examen

Informatieverwerking, statistiek

Je kunt:

1. statistische gegevens verzamelen, ordenen, weergeven (al dan niet met behulp van de computer) en samenvatten:
 - statistische gegevens verzamelen;
 - statistische gegevens ordenen en weergeven, in het bijzonder met behulp van tabel, lijn- en staafdiagram;
 - statistische gegevens samenvatten met behulp van gemiddelde.
2. tabellen en grafische voorstellingen analyseren en interpreteren:
 - statistische gegevens aflezen en interpreteren uit een tabel, lijn-, staaf-, en cirkeldiagram (en vormen die daarvan zijn afgeleid) en daaruit conclusies trekken.
3. een situatie analyseren en interpreteren met behulp van een graaf:
 - een situatie uitleggen die door middel van een graaf is beschreven;
 - bij een gegeven graaf een bijbehorende tabel opstellen.
4. systematisch tellen in eenvoudige, betekenisvolle situaties.

Geïntegreerde wiskundige activiteiten

Je kunt:

- niet-wiskundig geformuleerde probleemsituaties met wiskundige middelen onderzoeken;
- realistische probleemsituaties mathematiseren;
- de bij het mathematiseren verkregen voorstellingsvormen zodanig met de diverse vaardigheden uit de andere exameneenheden bewerken dat je conclusies kunt trekken die zinvol zijn voor de oorspronkelijke probleemsituatie.

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

Toetsen primair onderwijs: doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen. Vergelijkbaarheid van doorstroomtoetsresultaten en kwaliteitsbewaking van doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen.
Cvtetoetsenpo.nl

Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

Centrale examens middelbaar beroeps- onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensnt2.nl

PROGRAMMA VOOR TOETSING EN AFSLUITING

Schooljaar 2025 - 2026

Pauline Bot

Instemming van de MR Atlas College (d.d. 23 september 2025)

Inhoud

1.0 Inleiding	2
1.1 Begrippenlijst.....	2
A. Algemeen deel	3
2.0 Examens.....	3
2.1 Schoolexamen (SE)	3
2.2 Centraal Examen (CE).....	3
2.3 Hulpmiddelen	4
3.0 Leerstofonderdelen	4
3.1 Berekening cijfers	5
5.0 Herkansingen.....	6
5.1 Leerjaar 4: herkansen Centraal Examen	6
6.0 Examenreglement, onregelmatigheden.....	6
6.1 Gemiste toetsen, opdrachten en werkstukken binnen het schoolexamen	6
6.2 Gemiste afname Centraal Examen.....	7
7.0 Examensecretaris, locatie examencommissie, bezwaar	7
7.1 Locatie examencommissie.....	7
7.2 Klachten.....	7
7.2.1 Commissie van Beroep eindexamen Atlas College	7
8.0 Afwijkende wijze van examinering CE en CSPE	8

1.0 Inleiding

In het Programma van Toetsing & Afsluiting (PTA) wordt beschreven hoe het examen, schooljaar 2025-2026, er inhoudelijk uitziet en hoe het examen is georganiseerd. Het PTA geldt, voor het profielvak dienstverlening en producten en bijbehorende praktische keuzevakken, voor de leerlingen van de spinaker in de leerjaren 3 en 4. Het examen is georganiseerd op basis van de landelijke wet- en regelgeving. Bovendien geldt het [examenreglement](#) van het Atlas College. Atlas College is verantwoordelijk voor het communiceren van de behaalde resultaten aan DUO. Deze resultaten kunnen bijdrage aan het behalen van een volledig diploma.

Het PTA bestaat uit twee delen: een algemeen deel A en een deel B waarin vakspecifieke informatie is opgenomen.

1.1 Begrippenlijst

AVO-vakken Nederlands, Engels, natuur/scheikunde, wiskunde, biologie, economie, Duits, geschiedenis

Bevoegd gezag Directie

CE Centraal examen;
BB en KB- leerlingen maken digitaal examen, mavo- leerlingen maken schriftelijk examen

CKV Culturele Kunstzinnige vorming

CSE Centraal Schriftelijk Examen: het examen dat de mavo leerlingen afleggen

CSPE Centraal Schriftelijk en Praktisch examen: examen in het vak D&P voor de BB en KB leerlingen

CvTe College voor Toetsing en Examens

D&P Het profiel vak Dienstverlening en Producten
Het praktijkgerichte vak voor de BB en KB leerlingen

ED Examendossier bestaat uit de module Dienstverlening en producten en de keuzevakken

ED3 of ED4 Schoolexamencijfer aan het eind van klas 3 (of 4), dat uitgerekend wordt door het gemiddelde van alle leerstofmodule-cijfers te berekenen

LEC Locatie Examen Commissie

LOB Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding

PTA Programma van Toetsing en Afsluiting

SE School Examen: gemiddeld cijfer opgebouwd uit alle toetsen die in het PTA staan

Onregelmatigheden: Wanneer een kandidaat in strijd handelt met de regels tijdens het SE of CE

A. Algemeen deel

2.0 Examens

Het vmbo-examen wordt afgenomen in de bovenbouw van het vmbo en bestaat uit twee delen: het schoolexamen (SE) en het centrale Eindexamen (CE). Het CE is een landelijk examen. Het SE wordt verzorgd door de school. In het SE kunnen onderdelen van het CE opgenomen zijn. In de vakspecifieke PTA's wordt per toetsafname aangegeven om welke eindtermen het gaat. Op www.examenblad.nl kunt u per niveau VMBO KB (kader) en VMBO BB (basis) en per vak onder het kopje 'examenstof' de specificatie terugvinden per eindterm.

2.1 Schoolexamen (SE)

Het praktijk examendossier wordt als volgt opgebouwd:

De leerstof voor het profieldeel dienstverlening en producten wordt afgenomen in 1 schooljaar. Dit is in jaar 3 of in jaar 4.

De beroepsgerichte keuzevakken worden uitsluitend met een schoolexamen afgesloten: afsluiting in leerjaar 3 en/of 4. Het eindcijfer van een vak mag niet lager zijn dan een 4. De vier vakken worden gecombineerd tot 1 combinatiecijfer, dit cijfer telt mee in de zak-slaagregeling.

Per vak wordt aangegeven hoe zwaar de verschillende onderdelen meetellen in het vakspecifieke PTA. Hier staat wat de leerling in de examenperiode in de bovenbouw van het vmbo moet doen. Een leerling moet het gehele SE- programma hebben afgerond, voordat hij kan deelnemen aan het Centrale Examen. Het bevoegd gezag kan anders besluiten in bijzondere situaties, bijvoorbeeld cijfers over te nemen uit andere schooljaren of vrijstelling te verlenen.

2.2 Centraal Examen (CE)

De modules van dienstverlening en producten worden afgesloten met een CSPE. Een CSPE wordt landelijk afgenomen tijdens een door de school gemaakt rooster.

2.3 Hulpmiddelen

Bij zowel de SE* als CE-afnames zijn hulpmiddelen toegestaan. Het is de verantwoordelijkheid van de leerling om deze hulpmiddelen bij zich te hebben bij een SE en CE-afname.

Deze staan uitgebreid beschreven op examenblad.nl, een samenvatting is:

vak	Toegestaan hulpmiddel	Wie neemt het mee?
Alle vakken	Het basispakket bestaande uit: Zwart of blauw schrijvende pen Potlood Blauw en rood kleurpotlood Liniaal met millimeterverdeling Passer Geodriehoek Gum Puntenslijper Rekenmachine (CvTE goedgekeurd) Markeerstiften	Leerling
	Woordenboek Nederlands Woordenboek Nederlands-Engels/Duits Woordenboek Engels/Duits - Nederlands In plaats van het NL woordenboek kan ook: Woordenboek eigentaal <> Nederlands Dan vervalt het reguliere woordenboek	School stelt dit ter beschikking Leerling

*er zijn toetsen binnen het SE mogelijk waarvoor uitzonderingen gelden. De docent geeft dit van tevoren aan.

Let op! Bij het SE en CE mag er niet worden geschreven met potlood maar moet met zwarte of blauwe pen worden geschreven. Tekenen/schetsen mag wel met potlood.

Tip: Zorg voor een extra pen en/of potlood als je naar een toets/examen gaat.

3.0 Leerstofonderdelen

De leerstof in leerjaren 3 en 4 is opgedeeld in onderdelen. Een onderdeel kan bv. een proefwerk of een praktische opdracht zijn. Bij de afsluiting van een onderdeel ontvangt de leerling een cijfer afgerond op één decimaal. Niet ieder onderdeel telt even zwaar mee. Bij ieder vak staat in het PTA per onderdeel een 'wegingsfactor' vermeld. De cijferopbouw voor de onderdelen loopt het gehele leerjaar door. U vindt dit per vak vermeld in de vakspecifieke PTA's, onderdeel B.

Alle onderdelen van het PTA dienen in het aangegeven tijdvak/schooljaar afgerond te zijn. Als een leerling of zijn ouders niet akkoord gaan met zijn SE-cijfers, kan bezwaar aangetekend worden bij de examensecretaris (zie 3.1). Leerlingen van 18 jaar en ouder kunnen dit zelf aangeven zonder toestemming van hun ouders.

De leerlingen volgen in de bovenbouw van de beroepsgerichte leerwegen 4 keuzevakken. De 4 keuzevakken moeten met minimaal een afgeronde 4 zijn afgesloten.

Werkstukken, opdrachten, handelingsdelen

Een sectie kan voor zijn vak een werkstuk of opdracht laten maken. Werkstukken en opdrachten voor een vak tellen mee voor het eindcijfer als deze zijn genoteerd in het vakspecifieke PTA. De leerlingen ontvangen vooraf informatie over eisen die aan een werkstuk of opdracht worden gesteld, de inlevertermijn, de beoordelingscriteria en de wijze waarop het werkstuk wordt meegeteld voor het vak.

Bewaartermijn

De CE's hebben een bewaartermijn van zes maanden na uitslag, deze worden in een archief bewaard. Alle opdrachten en toetsen die gemaakt zijn voor het SE hebben geen wettelijke bewaartermijn. De docent levert na het corrigeren en bespreken van de toets, het toetswerk in op de administratie. De administratie archiveert de toetsen. Na de revisievergadering wordt dit werk vernietigd. De LEC kan steekproefsgewijs toetsen opvragen om de kwaliteit van het schoolexamen te waarborgen. Kandidaten hebben het recht om gemaakt werk in te zien en te bespreken met hun docent. Echter, er mag geen werk worden gefotografeerd of gekopieerd.

3.1 Berekening cijfers

We hanteren de volgende berekening voor het eindcijfer van het

- Profielvak Dienstverlening en Producten :
 $SE = ED = 100\% \quad (SE + CSPE)/2 = \text{eindcijfer}$
- Combinatiecijfer
Het combinatie cijfer is een gemiddelde van de vier keuzevakken die zijn gevolgd op school. Alle keuzevakken moeten hoger dan een 3,5 worden afgerond.

Voor het schooljaar 2025-2026 worden de cijfers voor de keuzevakken en D&P vastgesteld op woensdag 18 maart 2026.

Ouders en leerlingen kunnen tot vrijdag 20 maart 2026 vóór 9.00 uur aangeven het niet eens te zijn met het door de docentenvergadering vastgestelde SE-cijfer. Het bezwaar moet schriftelijk, voorzien zijn van redenen en gericht zijn aan de examensecretaris mw. P. Bot: p.bot@atlascollege.nl

5.0 Herkansingen

Een leerling kan bepaalde onderdelen van het SE (zie PTA per vak en niveau) herkansen.. Het hoogste cijfer telt. Indien de leerling zonder geldige reden afwezig is bij het afnamemoment, vervalt het recht op die herkansing. Indien een leerling geen gebruik maakt van een herkansing, vervalt het recht ook, deze kan niet op een later moment nog ingezet worden.

In bijzondere situaties kan via de examencommissie een verzoek tot extra herkansing worden ingediend, een toets kan niet meer dan één keer worden herkanst.

Voor de D&P module heeft een leerling recht op 1 herkansing.

Voor de keuzevakken van de beroepsgerichte leerwegen geldt dat er een herkansingsmoment is als het eindcijfer lager dan 3,5 is. De 4 keuzevakken mogen immers niet worden afgesloten met een eindcijfer lager dan een 3,5 (afgerond 4,0).

5.1 Leerjaar 4: herkansen Centraal Examen

Bij het Centraal Examen kunnen leerlingen ook herkansen. Hier gelden de volgende afspraken:

- Voor het CSPE: een leerling mag 1 of meerdere onderdelen herkansen. Van de onderdelen, die in de herkansing worden afgelegd, komen alle scores in de plaats van de scores die de kandidaat tijdens de eerste afname heeft behaald. Het hoogste gemiddelde eindcijfer over alle vier de CSPE onderdelen telt mee in de zak-slaagregeling. Er komt een advies voor herkansen als de N-term van het CSPE bekend is.
- Als een leerling het CSE of het Digitaal Examen slecht heeft gemaakt (of de leerling vindt, dat hij onder zijn kunnen heeft gepresteerd) kan de leerling maximaal 1 vak herkansen. Voor het Digitaal Examen worden de data en tijden door de school zelf vastgesteld. Voor het CSE worden de data landelijk vastgesteld.

Het recht van herkansen blijft als de leerling geslaagd is. U vindt de slaag-zakregeling op de [website van de rijksoverheid](#).

6.0 Examenreglement, onregelmatigheden

Als onregelmatigheid kan aangemerkt worden: zonder geldige reden niet deelnemen aan een toets of examen, het niet tijdig inleveren of afronden van opdrachten zoals opgenomen in het PTA, meenemen en/of gebruiken van niet-toegestane hulpmiddelen waaronder telefoons of spiekbrieven, er sprake is van fraude, etc. De onregelmatigheid wordt onderzocht door de LEC (Locatie Examencommissie). De LEC adviseert de locatiedirecteur over een besluit.

Het [examenreglement](#) van het Atlas College geldt voor alle leerlingen van het Atlas College. Voor meer informatie, zie de website van SG Newton.

6.1 Gemiste toetsen, opdrachten en werkstukken binnen het schoolexamen

Alle toetsen en opdrachten maken deel uit van het examen en zijn verplicht om aan deel te nemen. Als een leerling met reden afwezig is tijdens de afname van een SE onderdeel, of een opdracht niet op tijd

inlevert, moet dit door zijn ouder(s)/verzorger(s) vooraf gemeld worden aan de verzuimcoördinator. Als een leerling zonder reden of afmelding afwezig is, wordt de leerling uitgenodigd voor een gesprek met de examencommissie. De examencommissie adviseert aan de directie over de verder te nemen stappen. Tevens kan het recht op herkansen vervallen van dit onderdeel van het PTA.

6.2 Gemiste afname Centraal Examen

Alle toetsen en opdrachten maken deel uit van het examen en zijn verplicht om aan deel te nemen. Als een leerling met geldige reden afwezig is tijdens de afname van een CE onderdeel, moet dit door zijn ouder(s)/verzorger(s) vooraf gemeld worden aan de verzuimcoördinator. Als een leerling zonder reden of afmelding afwezig is, adviseert de examensecretaris aan de directie over de verder te nemen stappen.

7.0 Examensecretaris, locatie examencommissie, bezwaar

De examensecretarissen, mw. P. Bot en dhr. R. Greiner, regelen alle zaken rond het examen, zoals de herkansingen en de examens.

De examencommissie heeft onder andere de taak de kwaliteit van de examinering te borgen.

7.1 Locatie examencommissie

De locatie examencommissie (LEC) bestaat uit de volgende personen:

- dhr. E. Castricum (docent)
- mw. E. Uithuisje (docent)
- dhr J. Aussems (docent)

7.2 Klachten

Als er vragen zijn, kunnen leerlingen en/of ouder(s)/verzorger(s) bij de examensecretarissen terecht.

Via het klachtenformulier, [te downloaden van de website](#), kunnen klachten over het examen worden ingediend bij de examencommissie. Het klachtenformulier dient volledig te worden ingevuld. De LEC formuleert, na onderzoek, een advies aan de locatiedirecteur.

7.2.1 Commissie van Beroep eindexamen Atlas College

Als een leerling of ouder(s) het niet eens zijn met een beslissing van de examencommissie of directie, dienen de ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk een bezwaar in te dienen bij de commissie van Beroep eindexamen Atlas College. In zo'n bezwaarschrift moet aangegeven worden waartegen bezwaar wordt gemaakt. Zie hiervoor artikel 14 in het [Atlas College examenreglement](#)

8.0 [Afwijkende wijze van examinering](#) CE en CSPE

Indien er sprake is van dyslexie, dyscalculie, ADHD type 1 of 2, ASS of TOS (Taal Ontwikkel Stoornis), dient er een beschikking aanwezig te zijn in het leerlingdossier. Anderzijds dient er vóór vaststelling van het SE-cijfer, goedkeuring vanuit de directeur te komen. Pas dan kunnen er extra faciliteiten geleverd worden.

Ook voor de van oorsprong anderstalige leerlingen geldt dat zij extra faciliteiten hebben als zij korter dan zes jaar onderwijs in Nederland hebben genoten. Naast gebruik van het reguliere woordenboek mag ook; woordenboek eigentaal < Nederlands worden gebruikt.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afname moment	Eindtermen	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	B4	MMPM	Theorie toets MMPM	1	Ja	30	2	P/D&P/4.2	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de MMPM vakjargon.
NWT	B4	MMPM	Praktijkopdracht MMPM een film monteren	2	Nee	100	2	P/D&P/4.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Aan de hand van het storyboard en het draaiboek filmopnamen maken. Met behulp van montagesoftware beelden monteren tot een samenhangend geheel.
NWT	B4	MMPM	Praktijkopdracht MMPM Digitaal ontwerp maken	2	Nee	100	3	P/D&P/4.1	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Teksten, beelden en illustraties digitaal opmaken.
NWT	B4	oaog	Praktijktoets OAOG kostenberekening	1	Ja	45	2	P/D&P/1.2.2	Nee	theoretisch/praktische opdracht	theoretisch/praktische opdracht	Excel begrijpend lezen, omrekenen en afronden naar de juiste besteleenheid. Invoeren van de juiste formules.
NWT	B4	oaog	Theorie toets OAOG	2	Ja	30	3	P/D&P/1.4	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de OAOG vakjargon.
NWT	B4	oaog	Praktijktoets OAOG Gerecht bereiden	2	Nee	75	3	P/D&P/1.3.2	Nee	Praktische opdracht	Praktisch	Gerecht bereiden volgens een recept.
NWT	B4	PPV	Verkoopgesprek PPV	2	Ja	30	2	P/D&P/2.2.3	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Verkoopgesprek voorbereiden en voeren.
NWT	B4	PPV	praktijkopdracht PPV Etaleren met promotiemateriaal	2	Nee	90	3	P/D&P/2.2.4	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Maken van een etalage.
NWT	B4	PPV	Praktijkopdracht PPV social mediabericht e/o Emailbericht	2	Nee	50	3	P/D&P/2.1.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Maken van een sociaal media bericht in een format e/o emailbericht.
NWT	B4	PRMV	Theorie toets PRMV	2	Ja	30	2	P/D&P/3.1.1 P/D&P/3.2.1 P/D&P/3.2.5	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de PRMV vakjargon.
NWT	B4	PRMV	Praktijkopdracht PRMV een 3D-tekening maken	1	Nee	50	3	P/D&P/3.1.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	een 3D-tekening maken van een ontwerp/product in sketchup.
NWT	B4	PRMV	Praktijkopdracht PRMV prototype maken	2	Nee	90	3	P/D&P/3.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Materiaal kennis en gereedschappen, een product maken volgens de eisen van een 2D technische tekening.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB4	GAMD	Een spel bedenken en een idee vastleggen.	1	nee	180	2	Ja	K/MVI/6.1	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	spel bedenken en ideeën vastleggen
NWT	BB4	GAMD	Game ontwerpen	2	ja	855	3	Ja	K/MVI/6.2	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	spel ontwerpen d.m.v. schetsen, ontwerpen van een interface en het maken van een storyboard
NWT	BB4	GAMD	Game maken	2	nee	560	3	Ja	K/MVI/6.3	nee	Nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	Het spel is ontworpen en wordt gepresenteerd.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB4	hmvb	Houten kruk	Ja	450	3	Ja	P/BWI/3.1.2 P/BWI/3.1.3 P/BWI/3.2	Nee	Nee	Praktische opdracht	Praktisch	Het maken van een houten kruk waarbij gebruik wordt gemaakt van o.a. werktekening lezen, materiaalstaat in en aanvullen . Gereedschappen en machines bepalen, zoals fig. zaag, kortzaag, tacker, pneumatische schuurmachine . Met het maken diverse verbindingen halfhouts , keep, nagelverbinding, deuvel.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB4	MGEZ	Uitleggen over de invloed van media op leefstijl. welke invloed dagritme heeft op fysieke en mentale gezondheid	1	nee	200	2	Ja	P/ZW/1.1.4 P/ZW/1.3.4	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	voorbeelden geven welke invloed media heeft op onze leefstijl en het herkennen hiervan. Beschrijf hoe dagritme invloed heeft op de fysieke en mentale welzijn.
NWT	BB4	MGEZ	Een maaltijd samenstellen	2	ja	100	3	Ja	P/ZW/1.2.2 P/ZW1.2.5 P/ZW1.2.6 P/ZW1.2.8	nee	nee	Praktische opdracht	praktisch	Een gerecht bereiden door het omrekenen van het recept met behulp van rekenmachine, specifieke technieken gebruiken, opruimen en hygiene regels toepassen.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afname moment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB4	VBDB	Een gerecht bereiden	2	ja	100	2	Ja	K/DP/4.1.3	nee	nee	Praktische opdracht	Praktisch	verse plantaardige producten verwerken tot een eindproduct
NWT	BB4	VBDB	Verslag etiketten lezen	1	nee	300	3	Ja	K/DP/4.2.1 K/DP/4.2.5 K/DP/4.2.6	nee	nee	praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	De leerling kan etiketten lezen en kan daaruit opmaken wat de herkomst is, voedingsmid delen lezen, begrijpen van voedingsmid delen en een bewuste keuze maken in voeding.
NWT	BB4	VBDB	een bewegingsactiviteit organiseren en uitvoeren	2	nee	60	3	Ja	K/DP/4.3.3 K/DP/4.3.5	nee	nee	praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	Op basis van gegeven criteria passende bewegingsactiviteiten in de openlucht bedenken en voert deze uit.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Eindtermen	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	B3	MMPM	Theorie toets MMPM	1	Ja	30	2	P/D&P/4.2	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de MMPM vakjargon.
NWT	B3	MMPM	Praktijkopdracht MMPM een film monteren	2	Nee	100	2	P/D&P/4.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Aan de hand van het storyboard en het draaiboek filmopnamen maken. Met behulp van montagesoftware beelden monteren tot een samenhangend geheel.
NWT	B3	MMPM	Praktijkopdracht MMPM Digitaal ontwerp maken	2	Nee	100	3	P/D&P/4.1	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Teksten, beelden en illustraties digitaal opmaken.
NWT	B3	PPV	Verkoopgesprek PPV	2	Ja	30	2	P/D&P/2.2.3	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Verkoopgesprek voorbereiden en voeren.
NWT	B3	PPV	praktijkopdracht PPV Etaleren met promotiemateriaal	2	Nee	90	3	P/D&P/2.2.4	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Maken van een etalage.
NWT	B3	PPV	Praktijkopdracht PPV social mediabericht e/o Emailbericht	2	Nee	50	3	P/D&P/2.1.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Maken van een sociaal media bericht in een format e/o emailbericht.
NWT	B3	PRMV	Theorie toets PRMV	2	Ja	30	2	P/D&P/3.1.1 P/D&P/3.2.1 P/D&P/3.2.5	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de PRMV vakjargon.
NWT	B3	PRMV	Praktijkopdracht PRMV een 3D-tekening maken	1	Nee	50	3	P/D&P/3.1.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	een 3D-tekening maken van een ontwerp/product in sketchup.
NWT	B3	PRMV	Praktijkopdracht PRMV prototype maken	2	Nee	90	3	P/D&P/3.2	Nee	Praktische opdracht	Praktische opdracht	Materiaal kennis en gereedschappen, een product maken volgens de eisen van een 2D technische tekening.
NWT	B3	oaog	Praktijktoets OAOG kostenberekening	1	Ja	45	2	P/D&P/1.2.2	Nee	theoretisch/ praktische opdracht	theoretisch/ praktische opdracht	Excel begrijpend lezen, omrekenen en afronden naar de juiste besteleenheid. Invoeren van de juiste formules.
NWT	B3	oaog	Theorie toets OAOG	2	Ja	30	3	P/D&P/1.4	Nee	Theoretisch	Theoretisch	Begrippen uit de OAOG vakjargon.
NWT	B3	oaog	Praktijktoets OAOG Gerecht bereiden	2	Nee	75	3	P/D&P/1.3.2	Nee	Praktische opdracht	Praktisch	Gerecht bereiden volgens een recept.

Locatie	Studie code	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB3	GAMD	Een spel bedenken en een idee vastleggen.	1	nee	180	2	Ja	K/MVI/6.1	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	spel bedenken en ideeën vastleggen
NWT	BB3	GAMD	Game ontwerpen	2	ja	855	3	Ja	K/MVI/6.2	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	spel ontwerpen d.m.v. schetsen, ontwerpen van een interface en het maken van een storybord
NWT	BB3	GAMD	Game maken	2	nee	560	3	Ja	K/MVI/6.3	nee	Nee	Praktische opdracht	Theoretisch/praktisch	Het spel is ontworpen en wordt gepresenteerd.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB3	hmvb	Houten kruk	1	ja	450	3	Ja	P/BWI/3.1.2 P/BWI/3.1.3 P/BWI/3.2	Nee	Nee	Praktische opdracht	Praktisch	Het maken van een houten kruk waarbij gebruik wordt gemaakt van o.a. werktekening lezen, materiaalstaat in en aanvullen . Gereedschappen en machines bepalen, zoals fig. zaag, kortzaag, tacker, pneumatische schuurmachine . Met het maken diverse verbindingen halfhouts , keep, nagelverbinding, deuvel.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afnamemoment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB3	MGEZ	Uitleggen over de invloed van media op leefstijl. welke invloed dagritme heeft op fysieke en mentale gezondheid	1	nee	200	2	Ja	P/ZW/1.1.4 P/ZW/1.3.4	nee	nee	Praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	voorbeelden geven welke invloed media heeft op onze leefstijl en het herkennen hiervan. Beschrijf hoe dagritme invloed heeft op de fysieke en mentale welzijn.
NWT	BB3	MGEZ	Een maaltijd samenstellen	2	ja	100	3	Ja	P/ZW/1.2.2 P/ZW1.2.5 P/ZW1.2.6 P/ZW1.2.8	nee	nee	Praktische opdracht	praktisch	Een gerecht bereiden door het omrekenen van het recept met behulp van rekenmachine, specifieke technieken gebruiken, opruimen en hygiene regels toepassen.

Locatie	Studiecode	Vakcode	Omschrijving	Weegfactor	Soort herkansing	Tijdsduur	Afname moment	Examenstof SE	Eindtermen SE	Examenstof CE	Eigen examenstof	Type toets	Toetsingsvorm	Uitgebreide uitleg
NWT	BB3	VBDB	Een gerecht bereiden	2	ja	100	2	Ja	K/DP/4.1.3	nee	nee	Praktische opdracht	Praktisch	verse plantaardige producten verwerken tot een eindproduct
NWT	BB3	VBDB	Verslag etiketten lezen	1	nee	300	3	Ja	K/DP/4.2.1 K/DP/4.2.5 K/DP/4.2.6	nee	nee	praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	De leerling kan etiketten lezen en kan daaruit opmaken wat de herkomst is, voedingsmid delen lezen, begrijpen van voedingsmid delen en een bewuste keuze maken in voeding.
NWT	BB3	VBDB	een bewegingsactiviteit organiseren en uitvoeren	2	nee	60	3	Ja	K/DP/4.3.3 K/DP/4.3.5	nee	nee	praktische opdracht	Theoretisch/ praktisch	Op basis van gegeven criteria passende bewegingsactiviteiten in de openlucht bedenken en voert deze uit.